

Dr. CHARALAMBOS STAMELOS

Dr. DESPINA CHATZIMANOLI

EVANGELIA BALOGIANNI

Attorneys at Law

Περιλαμβάνει
& ηλεκτρονική έκδοση για

Editor-in-chief:

Dr. EUGENIA DACORONIA

Associate Professor at the University of Athens, Attorney at Law

ΑΓΓΛΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΕΛΛΗΝΟ - ΑΓΓΛΙΚΟ

ΛΕΞΙΚΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

ENGLISH - GREEK
GREEK - ENGLISH

DICTIONARY OF LEGAL TERMS

3rd edition

Foreword by:

Dr. EVANGHELOS PERAKIS, *Professor at the University of Athens*

NOMIKI BIBLIOTHIKI

ΑΓΓΛΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΕΛΛΗΝΟ - ΑΓΓΛΙΚΟ

ΛΕΞΙΚΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

ENGLISH - GREEK
GREEK - ENGLISH

DICTIONARY OF LEGAL TERMS

Αγγλο-ελληνικό & Ελληνο-αγγλικό Λεξικό Νομικών όρων
Χαράλαμπος Σταμέλος, Δέσποινα Χατζημανώλη, Ευαγγελία Μπαλογιάννη

ISBN 978-960-562-475-0

Σύμφωνα με το Ν. 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοανατύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ

Το περιεχόμενο του παρόντος έργου έχει τύχει επιμελούς και αναλυτικής επιστημονικής επεξεργασίας. Ο εκδοτικός οίκος και οι συντάκτες δεν παρέχουν διά του παρόντος νομικές συμβουλές ή παρεμφερείς συμβουλευτικές υπηρεσίες, ουδεμία δε ευθύνη φέρουν για τυχόν ζημία τρίτου λόγω ενέργειας ή παράλειψης που βασίστηκε εν όλω ή εν μέρει στο περιεχόμενο του παρόντος έργου.

Art Director:	Γιάννης Μαμαλούκος
Υπεύθυνος Παραγωγής:	Ανδρέας Μενούνος
Φωτοστοιχειοθεσία:	Γιάννης Δεδούσης
Παραγωγή:	NB Production ΓΔ000000M23

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομικάλη 23, 106 80 Αθήνα

Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819

<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

Αθήνα: Μαυρομικάλη 2, 106 79 • Τηλ.: 210 3607 521

Πειραιάς: Φίλωνος 107-109, 185 36 • Τηλ: 210 4184 212

Πάτρα: Κανάρη 15, 262 22 • Τηλ.: 2610 361 600

Θεσ/νίκη: Φράγκων 1, 546 26 • Τηλ.: 2310 532 134

member of Europe's 500
dynamic entrepreneurs

Committed to excellence

© 2015, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΕΒΕ

Dr. CHARALAMBOS STAMELOS

Dr. DESPINA CHATZIMANOLI

EVANGELIA BALOGIANNI

Attorneys at Law

Editor-in-chief:

Dr. EUGENIA DACORONIA

Associate Professor at the University of Athens, Attorney at Law

ΑΓΓΛΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΕΛΛΗΝΟ - ΑΓΓΛΙΚΟ

ΛΕΞΙΚΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

ENGLISH - GREEK
GREEK - ENGLISH

DICTIONARY OF LEGAL TERMS

3rd edition

Foreword by:

Dr. EVANGHELOS PERAKIS, *Professor at the University of Athens*

NOMIKI BIBLIOTHIKI

English-Greek & Greek-English Dictionary of Legal Terms

Charalambos Stamelos, Despina Chatzimanoli, Evangelia Balogianni

ISBN 978-960-562-475-0

COPYRIGHT

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A., or as expressly permitted by law or under the terms agreed with the appropriate reprographic rights organisation. Enquiries concerning reproduction which may not be covered by the above should be addressed to NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. at the address above.

DISCLAIMER

The content of this work is intended for information purposes only and should not be treated as legal advice. The publication is necessarily of a general nature; NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. makes no claim as to the comprehensiveness or accuracy of the information provided; Information is not offered for the purpose of providing individualized legal advice. Professional advice should therefore be sought before any action is undertaken based on this publication. Use of this work does not create an attorney-client or any other relationship between the user and NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. or the legal professionals contributing to this publication.

NOMIKI BIBLIOTHIKI

23, Mavromichali Str., 106 80 Athens Greece
Tel.: +30 210 3678 800 • Fax: +30 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

© 2015, NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A.

Πρόλογος γ' έκδοσης

Το δίγλωσσο Αγγλο-ελληνικό και Ελληνο-αγγλικό Λεξικό Νομικών Όρων κλείνει αισίως μία δεκαετία ύπαρξης και παραδίδεται στον νομικό, και όχι μόνο, κόσμο, εμπλουτισμένο και επικαιροποιημένο, με την παρούσα 3η ανανεωμένη έκδοση, η οποία φιλοδοξεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς στον απαιτητικό χώρο της νομικής λεξικογραφίας.

Στην έγκυρη επεξεργασία των λημμάτων από τους συγγραφείς Χαράλαμπο Σταμέλο και Δέσποινα Χατζημανώλη έρχεται να προστεθεί η μεθοδική και συστηματοποιημένη επεξεργασία από τη συγγραφέα Ευαγγελία Μπαλογιάννη, με γνώμονα αφενός την ορολογική πληρότητα του λεξικού και αφετέρου τη διευκόλυνση του αναγνώστη. Η πολυετής τριβή των συγγραφέων με τη χρήση της αγγλικής νομικής ορολογίας τόσο μέσω των ακαδημαϊκών τους σπουδών όσο και μέσω της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, καθώς και η άρτια επιστημονική επιμέλεια της αναπλ. Καθηγήτριας Ευ. Δακορώνια, η οποία επίσης έχει μακρά πείρα στα αγγλικά νομικά κείμενα, αποτελούν εχέγγυα για την ποιότητα της ιδιαίτερας απαιτητικής λεξικογραφικής προσπάθειας.

Από τη δεύτερη έκδοση (2011) μέχρι σήμερα έχουν προστεθεί νέες λέξεις στο καθημερινό μας λεξιλόγιο και νέα πεδία δραστηριότητας στην καθημερινότητα των νομικών. Οι αγγλικοί όροι: bitcoin, bullying, cloud computing, Eurogroup, European arrest warrant, European Stability Mechanism (ESM), haircut, offshore company, PSI, selective default, start-up, ή αντιστρόφως οι ελληνικοί: ΑΜΚΑ, ανακεφαλαιοποίηση, απεχθές

χρέος, βιοηθική, γενόσημο φάρμακο, ευρωπαϊκό κληρονομητήριο, παρένθετη μητρότητα, πρωτογενές πλεόνασμα, κ.ά., δεν είναι παρά ελάχιστα και ενδεικτικά παραδείγματα από τους πολυάριθμους «φρέσκους» όρους που έχουν ενσωματωθεί στο νομικό -και όχι αποκλειστικά- λεξιλόγιο τα τελευταία χρόνια και περιλαμβάνονται στην παρούσα έκδοση, η οποία περιλαμβάνει επίσης πλήθος όρων που αντλούνται από το πεδίο της διαμεσολάβησης και γενικότερα της εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, όπως ενδεικτικά: NDA, collaborative law, co-mediation κ.ά. Έτσι, έχει προστεθεί ένας σημαντικός αριθμός νέων όρων καθώς και νέες εκδοχές μετάφρασης που παρέχουν στον αναγνώστη μεγαλύτερη ακρίβεια, αλλά και περισσότερες επιλογές ως προς τους όρους που ερευνά.

Το λεξικό περιλαμβάνει περίπου 20.000 κύρια λήμματα που αντλούνται από το αμερικανικό και το βρετανικό δίκαιο, αλλά και από το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κύρια λήμματα συνοδεύονται από χιλιάδες σύνθετες φράσεις και χαρακτηριστικά παραδείγματα, καθώς και κατά περίπτωση από παραπομπές στην ενδεικτική βιβλιογραφία και στους οικείους ιστοτόπους, προκειμένου ο χρήστης αφενός να κατανοεί ευκολότερα το θέμα της αναζήτησής του αφετέρου να μπορεί να προσφεύγει και σε άλλες πηγές για περαιτέρω έρευνα.

Στην παρούσα έκδοση δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην προσπάθεια να καταστεί η πολύτιμη ύλη που ήδη περιείχε η προηγούμενη έκδοση ευχερέστερα προσιτή στον χρήστη του λεξικού. Για τον λόγο αυτό κάποια λήμματα ενοποιήθηκαν σε ένα βασικό λήμμα και περισσότερα υπολήμματα, ενώ σε άλλες περιπτώσεις κρίθηκε σκοπιμότερο να γίνει το αντίστροφο, στο πλαίσιο μιας προσπάθειας περαιτέρω συστηματοποίησης των λημάτων, προς διευκόλυνση του αναγνώστη.

Η έκδοση συνοδεύεται από παράρτημα με την απόδοση του ελληνικού Συντάγματος στην αγγλική γλώσσα.

Το Αγγλο-ελληνικό και Ελληνο-αγγλικό Λεξικό Νομικών Όρων αποτελεί ένα πολύτιμο βοήθημα για κάθε νομικό, ο οποίος έρχεται σε επαφή με την αγγλοσαξονική νομική ορολογία. Απευθύνεται επίσης σε μεταφραστές μη νομικούς, που καλούνται να επεξεργαστούν κείμενα νομικού περιεχομένου.

Με την αγορά της έντυπης έκδοσης προσφέρεται στον αναγνώστη και η αντίστοιχη ηλεκτρονική για Windows PC/Laptop, Android smartphones και tablets.

Οκτώβριος 2015

Ο εκδότης

Πρόλογος β' έκδοσης

Με χαρά υποδεχόμαστε τη δεύτερη έκδοση του δίγλωσσου αγγλικού-ελληνικού νομικού λεξικού. Η αρχική (πετυχημένη) δουλειά της κας Δέσποινας Χατζημανώλη δουλεύτηκε εκ νέου με την εισφορά του κ. Χαράλαμπου Σταμέλου, αλλά και την επιστημονική επιμέλεια της αναπλ. καθηγήτριας του Νομικού Τμήματος Αθηνών κας Ευγενίας Δακορώνια, που έχει ιδιαίτερη πείρα στα αγγλικά νομικά κείμενα. Οι ποιοτικές βελτιώσεις σε σχέση με την πρώτη έκδοση του έργου είναι εμφανείς. Έχουν προστεθεί νέοι όροι, νέες εκδοχές μετάφρασης, μεγαλύτερη ακρίβεια. Επιπλέον το έργο διπλασιάστηκε, αφού δεν περιορίζεται στο αγγλοελληνικό τμήμα, όπως στην πρώτη έκδοση, αλλά περιέχει και το ελληνοαγγλικό, που είναι ένα αυτοτελές ζητούμενο. Πρέπει να σημειωθεί ότι ο εμπλουτισμός συνίσταται και σε επικαιροποίηση. Από την πρώτη έκδοση (2005) μέχρι σήμερα έχουν συμβεί πολλά. Έτσι η παρούσα έκδοση περιλαμβάνει και το ... «spread» και με τη σημασία, που κάθε Έλληνας γνωρίζει. Όλοι οι συντελεστές του έργου (περιλαμβανομένου φυσικά του εκδότη) αξίζουν συγχαρητήρια.

Φεβρουάριος 2011

Ευάγγελος Περάκης

Πρόλογος α' έκδοσης

Η σύνταξη ενός δίγλωσσου λεξικού νομικών όρων είναι έργο βαρύ και δύσκολο. Απαιτεί όχι μόνο άριστη γνώση της ξένης γλώσσας, αλλά και γνώση του δικαίου της αντίστοιχης ξένης χώρας, τέλος δε άρτια γνώση και της ελληνικής νομικής ορολογίας, και μάλιστα σε όλο το φάσμα της. Όταν πρόκειται για ένα αγγλοελληνικό λεξικό οι δυσκολίες αυξάνονται. Κύρια αιτία είναι ότι η αγγλική νομική ορολογία λειτουργεί σε δύο επίπεδα: Το πρώτο συνάπτεται με την «παγκοσμιότητα» της αγγλικής γλώσσας, ως διεθνούς *lingua franca*, και αναφέρεται σε κάποιο κοινό νομικό λεκτικό, που προορίζεται να αποτελέσει διεθνές μέσο νομικής συνεννόησης. Όταν δηλαδή διατυπώνεται μια οδηγία της Κοινότητας στα αγγλικά, όταν κάποια διεθνής προκήρυξη (π.χ. για δημόσιες προμήθειες) συντάσσεται σε αγγλική γλώσσα, όταν συνάπτεται στα αγγλικά μια σύμβαση μεταξύ ιδιωτών, μη διεπόμενη όμως από το αγγλικό δίκαιο, εύλογα αναμένει κανείς ότι η χρησιμοποιούμενη νομική φρασεολογία θα είναι κάπως ουδέτερη, ορολογία «μέσου όρου», όχι φορτισμένη με τους ειδικούς τεχνικούς όρους του εσωτερικού αγγλικού ή αμερικανικού δικαίου. Θα μπορούσε να κάνει κανείς λόγο για μια «διεθνή αγγλική νομική ορολογία». Το δεύτερο επίπεδο, στο οποίο λειτουργεί η νομική ορολογία είναι το ίδιο το αγγλικό δίκαιο (ή το αμερικανικό κ.λπ.). Τα αγγλόφωνα δίκαια έχουν τους δικούς τους θεσμούς και τους δικούς τους όρους, που δεν είναι πια ουδέτεροι, αλλά έχουν τη δική τους φόρτιση και το δικό τους ειδικό περιεχόμενο. Πρόκειται για την «εθνική αγγλική» ή την «εθνική αμερικανική» ή την «εθνική αυστραλιανή» κ.ο.κ. νομική ορολογία. Πρέπει μάλιστα να σημειωθεί ότι ει-

δικά το αγγλικό δίκαιο περνά τις τελευταίες δεκαετίες μια «ορολογική κρίση», εξαιτίας της εισβολής του (ηπειρωτικής μέχρι πρότινος προέλευσης) κοινοτικού δικαίου - ξένου καταρχήν προς την αγγλική νομική παράδοση. Ο ερευνητής συνεπώς, που καταφεύγει σε ένα αγγλοελληνικό νομικό λεξικό, αναμένει να ξεναγηθεί σε ιδιαιτερότητες, όπως οι παραπάνω.

Με τέτοιες δυσκολίες στον ορίζοντα, είναι επαινετό το εγχείρημα μιας εξ ύπαρξης προσπάθειας έκδοσης ενός αγγλοελληνικού λεξικού νομικών όρων. Ξεφυλλίζοντας το βιβλίο της κας Δέσποινας Χατζημανώλη, ο γράφων έχει την αίσθηση ότι καταβλήθηκε σημαντική προσπάθεια για μια άρτια παρουσίαση ενός τεράστιου ορολογικού υλικού, με γνώση αλλά και υπομονή. Η προσπάθεια ακρίβειας και πληρότητας, με παραδείγματα και παραλλαγές, είναι εμφανής, όσο καλό είναι -ελπίζεται- και το αποτέλεσμα. Και είναι το αποτέλεσμα αυτό η πραγματική κατανόηση των αγγλικών όρων. Είναι χαρακτηριστικό ότι πολύ συχνά η μέριμνα της κας Χατζημανώλη δεν στοχεύει τόσο στην μονολεκτική απόδοση κάποιου όρου, την ορολογική δηλαδή αντιστοίχιση, αλλά στην κατά το δυνατόν ακριβέστερη περιγραφική ή περιφραστική προσέγγισή του. Τούτο είναι αναγκαίο, αφού η μονολεκτική απόδοση κρύβει συχνά σοβαρούς κινδύνους ορολογικών παρεξηγήσεων. Αυτά όλα βέβαια σημαίνουν ότι όποιος αναδιφεύει ένα λεξικό αλλοδαπής νομικής ορολογίας όπως το παρόν συμμετέχει ο ίδιος στην ερμηνευτική διεργασία. Μάλιστα η απόδοση ενός αλλοδαπού όρου με περισσότερους ελληνικούς σημαίνει ότι η τελική επιλογή προϋποθέτει μια κριτική χρήση του έργου, στο οποίο ο ερευνητής καταφεύγει. Αυτά είναι (υποχρεωτικά) και τα όρια ενός λεξικού, όπως το παρόν.

Μάρτιος 2005

Ευάγγελος Περράκης

Πρόλογος της Επιμελήτριας

Η επαφή του έλληνα νομικού με αγγλικά (ή αμερικανικά) νομικά κείμενα παρουσιάζει πάντοτε τη δυσκολία της απόδοσης των αγγλικών (η αμερικανικών) όρων στην ελληνική δεδομένου ότι πρόκειται για διαφορετικούς νομικούς κόσμους. Αυτός είναι και ο λόγος που στο μάθημα «Θεσμοί του Βορειοαμερικανικού Δικαίου» που προσφέρεται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Α' Τομέα Ιδιωτικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιό μας δεν παραλείπουμε να τονίζουμε ότι για την κατανόηση των διαφόρων αγγλικών όρων είναι προτιμητέο να συμβουλευέται πρώτα κανείς ένα αγγλο-αγγλικό λεξικό νομικών όρων για να κατανοήσει ακριβώς την έννοια του όρου και μετά να την αποδώσει στην ελληνική. Γιατί πώς να αποδοθεί εύκολα ο όρος "trust", "consideration", "trespass" κ.ο.κ. σε μια άλλη γλώσσα ενός άλλου νομικού συστήματος; Αν δεν κατανοήσει π.χ. ο μελετητής ότι η έννοια του συντρέχοντος πταίσματος κατ' ΑΚ 300 αντιστοιχεί σε αυτή του comparative negligence στο Αμερικανικό δίκαιο κινδυνεύει να την αποδώσει ως contributory negligence, έννοια που ουδόλως συμπίπτει με την έννοια της ζημίας από οικείο πταίσμα στη δικά μας έννομη τάξη. Η έννοια της contributory negligence υποδηλώνει το σύστημα που ίσχυε παλαιότερα στις ΗΠΑ και στην απόλυτη μορφή του οποίου το πταίσμα του ενάγοντος σε αδικοπρακτική αγωγή για το αδίκημα της negligence (αμέλειας) έχει ως συνέπεια την απόρριψη της αγωγής.

Τα ανωτέρω αποτελούν απειροελάχιστα παραδείγματα των δυσκολιών που έχει να αντιμετωπίσει ο μεταφραστής των νομικών όρων τόσο στην απόδοση των αγγλικών όρων στην ελληνική όσο και κατά την απόδοση

των ελληνικών στην αγγλική. Στο πολύ δύσκολο αυτό έργο ανταποκρίθηκαν, κατά τη γνώμη μας, με μεγάλη επιτυχία, οι εκλεκτοί επιστήμονες Χαράλαμπος Σταμέλος και Δέσποινα Χατζημανώλη, οι οποίοι με ξεχωριστό ζήλο ετοίμασαν το παρόν λεξικό, την πρωτοβουλία έκδοσης του οποίου είχαν οι Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη των Αντώνη και Λίλας Καρατζά, τους οποίους και ευχαριστώ θερμά για την τιμή που μου έκαναν να μου αναθέσουν την επιμέλεια της μετάφρασης, έργο επίπονο αλλά και εξαιρετικά ενδιαφέρον και γοητευτικό.

Όλοι όσοι συντελέσαμε στην έκδοση αυτού του λεξικού, το οποίο όχι μόνο περιλαμβάνει ικανότατο αριθμό λημμάτων αλλά και σε πολλά σημεία κάνει αναφορά σε σχετική με συγκεκριμένα λήμματα ενδεικτική βιβλιογραφία, είτε ελληνική είτε ξενόγλωσση, ευελπιστούμε να αποτελέσει ένα πολύτιμο βοήθημα στα χέρια του κάθε νομικού και αναμένουμε ασμένως τις υποδείξεις των αναγνωστών για τη διόρθωση τυχόν αβλεψιών και συμπλήρωση παραλείψεων, επαναλαμβάνοντας για άλλη μια φορά ότι αν κάποιες, λίγες ελπίζουμε, φορές οι αποδόσεις κάποιων όρων ξενίζουν, αυτό οφείλεται στο ότι δεν είναι δυνατόν μέσω της μετάφρασης να ταυτίσουμε δύο εντελώς διαφορετικά νομικά συστήματα.

Τέλος, είχαμε το δίλημμα σχετικά με το αν σε ορισμένες λέξεις θα έπρεπε να ακολουθηθεί η αγγλική ή η αμερικανική γραφή. Η πλάστιγγα τελικά έγειρε προς την τελευταία. Έτσι σε όσες λέξεις λήγουν σε -our, όπως π.χ. behaviour, επιλέχθηκε η σε -or κατάληξη, σε όσες λέξεις λήγουν σε -ise (ή στα παράγωγά τους -isation) όπως π.χ. organise, organisation, επιλέχθηκε η σε -z γραφή τους καθώς και η απλή γραφή program αντί της programme.

Αθήνα, Φεβρουάριος 2011

Ευγενία Δακορώνια,

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Αστικού Δικαίου
του Νομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών

Περιεχόμενα

Πρόλογος γ' έκδοσης.....	VII
Πρόλογος β' έκδοσης	XI
Πρόλογος α' έκδοσης	XIII
Πρόλογος της Επιμελήτριας.....	XV
Αγγλο-ελληνικό Λεξικό Νομικών Όρων	1
Ελληνο-αγγλικό Λεξικό Νομικών Όρων	751
Το Σύνταγμα της Ελλάδας στην αγγλική γλώσσα	1305

Συντομογραφίες

αρχ.	αρχαϊκός όρος
γαλλ.	γαλλικός όρος
γερμ.	γερμανικός όρος
διπλωμ.	διπλωματικός όρος
έκφρ.	έκφραση
ελλ.	ελληνικός όρος
επίθ.	επίθετο
επίρρ.	επίρρημα
ισπ.	ισπανικός όρος
ιστ.	ιστορικός όρος
ιταλ.	ιταλικός όρος
καθομιλ.	όρος της καθομιλουμένης
κ.λπ.	και τα λοιπά
λατ.	λατινικός όρος
λ.χ.	λόγου χάρη
ναυτ.	όρος ναυτικού δικαίου
ουσ.	ουσιαστικό
ουσ. πληθ.	ουσιαστικό πληθυντικού αριθμού
ρ.α.	ρήμα αμετάβατο
ρ.μ.	ρήμα μεταβατικό
στρατ.	στρατιωτικός όρος
συν.	συνώνυμο
σύντ.	σύντμηση
sb	somebody
sth	something

revolving credit (ουσ.) επιστροφική, ανανεούμενη πίστωση. **revolving credit line**, ανανεούμενο πιστωτικό όριο.

rev'd (σύντ.) **reversed**, απόφαση που εξαναφάνιστηκε, ανακλήθηκε, αναιρέθηκε.

reward (ουσ.) αμοιβή, ανταμοιβή, απόδοση, χρήματα αμοιβής επικήρυξης εγκληματία.

rex (λατ.) βασιλιάς, βασιλεία, ο εισαγγελέας ως εκπρόσωπος του βασιλέα σε ποινικές δίκες στη μοναρχία.

rezone (ρ.μ.) (ΗΠΑ) επανακαθορίζω ζώνες δόμησης, πολεοδομικές ζώνες και χωροταξία.

rhadamanthine (επίθ.) (ΗΠΑ) για δικαστή, αυστηρός και μη ευέλικτος.

Rhodian Law (ουσ.) ο Κώδικας της Ρόδου για το ναυτικό δίκαιο, ο Ροδιακός ναυτικός νόμος, ο αρχαιότερος γνωστός κώδικας ναυτικού δικαίου που χρονολογείται περί το 900 π.Χ. στην νήσο Ρόδο της Ελλάδος.

rialto (ιταλ.) κοινή έκφραση για το χρηματιστήριο ή άλλο κέντρο οικονομικής δραστηριότητας (από τη γνωστή συνοικία της Βενετίας, κέντρο εμπορικής δραστηριότητας της πόλης κατά το μεσαίωνα).

Richard Roe (ουσ.) (ΗΠΑ) (αναφέρεται στον εναγόμενο, εφεσίβλητο, κ.λπ.) βλ. λ. *John Doe*.

RICO (σύντ.) (ΗΠΑ) **Racketeer Influenced and Corrupt Organizations Act**, νόμος στις ΗΠΑ για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος, ιδίως στον χώρο του οικονομικού εγκλήματος.

rider (ουσ.) προσθήκη, παράρτημα.

rigging (ουσ.) ενέργειες με σκοπό τη διόγκωση της τιμής χρεογράφου.

right A. (επίθ.) σωστός, δίκαιος. / **B.** (ουσ.) δικαίωμα. **absolute right**, απόλυτο δι-

καίωμα. **accessory right**, δευτερεύον δικαίωμα. **accrued right**, σωρευμένο δικαίωμα. **by right**, αυτοδικαίως. **constitutional rights**, συνταγματικά δικαιώματα. **civil rights**, αστικά δικαιώματα. **declaration of rights**, διακήρυξη των δικαιωμάτων. **deprivation of rights** (συν. **forfeiture of rights**), στέρηση δικαιωμάτων. **enjoy my rights**, απολαύω δικαιωμάτων. **exercise a right**, ασκώ δικαίωμα. **encroach sb's rights**, σφετερίζομαι τα δικαιώματα κάποιου. **inalienable right**, αναφαίρετο δικαίωμα. **inalterable right**, αναλλοίωτο δικαίωμα. **he took the right decision**, πήρε τη σωστή απόφαση. **incontestable right**, αδιαφιλονίκητο δικαίωμα. **intangible rights**, άυλα δικαιώματα. **joinder of rights**, ομοδικία, σώρευση δικαιωμάτων. **lawful right**, νόμιμο δικαίωμα. **limitation of right**, περιορισμός δικαιώματος. **marital rights**, συζυγικά δικαιώματα. **personal rights**, προσωπικά δικαιώματα. **political rights**, πολιτικά δικαιώματα. **preemption right**, δικαίωμα προαίρεσης, δικαίωμα προαγοράς. **real rights**, εμπράγματα δικαιώματα. **reserve my rights**, επιφυλάσσομαι των δικαιωμάτων μου. **right of action / right in action**, δικαίωμα άσκησης αγωγής, έννομο συμφέρον, δικαίωμα που απορρέει από οφειλή, απαίτηση ή από επιδικασθείσα αποζημίωση. **right of dower**, ισόβιο δικαίωμα χήρας στο όλον ή μέρος της περιουσίας του συζύγου της. **rights of entry**, δικαίωμα συμμετοχής. **right of establishment**, δικαίωμα εγκατάστασης. **right of inheritance**, δικαίωμα κληρονομίας. **right of local self-government**, δικαίωμα τοπικής αυτοδιοίκησης. **right in personam**, ενοχικό δικαίωμα. **right of possession**, δικαίωμα κατοχής περιουσίας. **right of property**, δικαίωμα ιδιοκτησίας. **right of redemption**, δι-

καίωμα απόσβεσης χρέους. **right in rem**, εμπράγματο δικαίωμα. **right of rescission** (συν. **right to rescind contract**), δικαίωμα υπαναχώρησης. **right of transfer**, δικαίωμα μεταβίβασης. **sovereign rights**, κυριαρχικά δικαιώματα. **stock rights**, μετοχικά δικαιώματα.

right of (free) establishment (ουσ.) (ΕΕ) το δικαίωμα της (ελεύθερης) εγκατάστασης υπηκόου κράτους μέλους ΕΕ σε άλλο κράτος μέλος ΕΕ με τα ίδια δικαιώματα και της ίδιες υποχρεώσεις που έχει ο ημεδαπός.

right of audience (ουσ.) (Αγγλία) το δικαίωμα να ακουστεί, να παραστεί ο δικηγόρος στα δικαστήρια. Στην Αγγλία ο δικηγόρος που έχει δικαίωμα παράστασης στα δικαστήρια (barrister) μπορεί να παρασταθεί στα ειρηνοδικεία, πρωτοδικεία, εφετεία, ανώτατο δικαστήριο (βλ. λ. *juniors counsel*, *Queen's counsel*), ενώ ο συμβουλευτικός δικηγόρος (solicitor) μπορεί να παρασταθεί μόνο σε ορισμένα δικαστήρια ποινικά του *Crown Court* (βλ. λ.) με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, βλ. λ., και στα ειρηνοδικεία. Πολλά διοικητικά δικαστήρια δεν έχουν στην Αγγλία κανόνες για παράσταση διαδίκου, οπότε τα μέρη επιλέγουν ελεύθερα πώς θα παρασταθούν.

right of erasure (προστασία προσωπικών δεδομένων) δικαίωμα διαγραφής.

right of innocent passage (ουσ.) (ναυτικό δίκαιο, διεθνές δίκαιο) το δικαίωμα αβλαβούς διέλευσης (πλοίου) στα χωρικά ύδατα κράτους, αρκεί να μην προκαλείται απειλή ειρήνης, ασφάλειας, ή τάξης του κράτους (έτσι τα υποβρύχια πρέπει να πλέουν στην επιφάνεια), βλ. και λ. *contiguous zone*, *territorial waters*, *inland waters*, *high seas*.

right of light (ουσ.) (Αγγλία) δουλεία φωτός ακινήτου.

right of privacy (ουσ.) το δικαίωμα του ιδιωτικού βίου.

right of publicity (ουσ.) (ΗΠΑ) το δικαίωμα της δημοσιότητας, βλ. *Χαράλαμπος Δ. Σταμέλος*, Το δικαίωμα της δημοσιότητας (right of publicity) του επαγγελματία αθλητή στις ΗΠΑ, *Δίκαιο Μέσων Ενημέρωσης και Επικοινωνίας*, 2009, 53 επ.

right of resale (ουσ.) (Αγγλία) δικαίωμα επαναπώλησης πωλητή αγαθών λόγω μη εξόφλησής τους από αγοραστή.

right of silence (ουσ.) δικαίωμα σιωπής υπόπτου ή κατηγορουμένου.

right of survivorship (jus accrescendi) (ουσ.) (Αγγλία) το δικαίωμα επιβίωσης συνιδιοκτήτη να αποκτήσει πλήρη κυριότητα μετά το θάνατο συνιδιοκτήτη (συγκυρίου) ακινήτου.

right of water (ουσ.) δουλεία ύδατος, φυσικό δικαίωμα στο νερό ως πράγμα κοινό τοις πάσι, ιδίως στο νερό που ρέει σε ακίνητο.

right of way (ουσ.) δικαίωμα πρόσβασης σε δημόσια οδό ως πράγμα κοινό τοις πάσι, σε οδό με άδεια, επίσης η δουλεία οδού.

right to air (ουσ.) το δικαίωμα ροής του αέρα σε ακίνητο από γειτονικά ακίνητα, είτε με συμφωνία ιδιοκτητών ακινήτων είτε δουλεία ροής αέρα.

right to be forgotten (προστασία προσωπικών δεδομένων) δικαίωμα στη λήθη.

right to begin (ουσ.) δικονομικό δικαίωμα έναρξης διαδικασίας μέρους που φέρει το βάρος απόδειξης.

right to object (προστασία προσωπικών δεδομένων) δικαίωμα αντίταξης στην

επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

rightful (επίθ.) νόμιμος, δικαιωματικός.

rights issue (ουσ.) (Αγγλία) μέθοδος αύξησης μετοχικού κεφαλαίου εταιρείας από τους μετόχους, τους εταίρους παρά από το κοινό γενικώς.

rigor juris (λατ.) αυστηρότητα δικαίου, πρβλ. *gratia curiae*.

rim (ουσ.) περιφέρεια, γύρος, δακτύλιος, περιστόμιο, πλαίσιο, άκρη.

riot A. (ρ.α.) προκαλώ αναταραχή. / **B.** (ουσ.) οχλαγωγία, αναταραχή (συν. public disturbance, unlawful assemblance), στην Αγγλία πρόκειται για έγκλημα 12 ή περισσότερων προσώπων με ταυτόχρονη παρουσία τους σε δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο με χρήση παράνομης βίας εκ προθέσεως ή με απειλή παράνομης βίας με κοινό σκοπό, θα πρέπει να προκαλείται φόβος στον μέσο συνετό κοινωνικό άνθρωπο, αν και δεν απαιτείται να είναι παρόν άλλο πρόσωπο πλην των δραστών, τιμωρείται με φυλάκιση έως 10 ετών βάσει του νόμου (the Public Order Act 1986), ενώ όταν καταστρέφεται ιδιωτική περιουσία ο ιδιώτης έχει δικαίωμα αποζημίωσης από το κράτος με βάση τον νόμο (the Riot Damage Act 1886). **there were riots when the government resigned**, έγιναν ταραχές όταν παραιτήθηκε η Κυβέρνηση. **the Riot Act**, ο νόμος για τη διατάραξη της δημόσιας τάξης.

rioter (ουσ.) ταραχοποιός, ταραξίας, στασιαστής.

riparian (επίθ.) παραποτάμιος. **riparian rights**, δικαιώματα ιδιοκτητών παραποτάμιων περιοχών.

ripeness (ουσ.) (ωριμότητα, σημείο που ακόμη το δικαστήριο δεν έχει σχηματίσει πλήρη δικανική πεποίθηση), πρβλ. *moor-*

ness doctrine τα δικαστήρια στις ΗΠΑ δεν εξετάζουν υποθέσεις που δεν έχουν αντικείμενο, λόγω εξάλειψης της διαφοράς, *justiciability* (βλ. λ.), *standing* (δικαίωμα παράστασης, ενεργητικής νομιμοποίησης).

ripost (ουσ.) διαξιφισμός, εύστοχη απάντηση.

risk (ουσ.) διακινδύνευση, κίνδυνος. **absorbable risk**, απορροφούμενος κίνδυνος. **against all risks**, ασφάλεια κατά παντός κινδύνου. **credit risk**, πιστωτικός κίνδυνος. **incur the risk**, αναδέχομαι τον κίνδυνο. **insurable risk**, ασφαλιστικός κίνδυνος. **obvious risk**, προφανής κίνδυνος. **risk-adjustment discount rate**, προεξοφλητικό επιτόκιο αντισταθμιστικό των εγγενών κινδύνων των προεξοφλούμενων τίτλων. **risk of loss**, κίνδυνος απώλειας. **risk management**, διαχείριση κινδύνων. **risk propensity**, τάση για ανάληψη κινδύνων. **risk rating**, ταξινόμηση κινδύνων. **risk yield**, η παραπάνω απόδοση μιας επένδυσης που είναι αναγκαία προκειμένου αυτή να καλύψει εγγενείς κινδύνους. **systemic risk**, συστημικός κίνδυνος. **take the risk of**, διακινδυνεύω να.

ritual (ουσ.) το τυπικό, το τελετουργικό.

road (ουσ.) οδός. **road accident**, τροχαίο δυστύχημα. **road block**, οδοφράγματα. **road haulier**, επιχείρηση οδικών μεταφορών. **public road**, εθνική οδός.

rob (ρ.μ.) ληστεύω, κλέβω. **the bank was robbed yesterday**, λήστεψαν την τράπεζα χθες.

robbery (ουσ.) ληστεία, κλοπή. **they are accused of armed robbery**, κατηγορούνται για ένοπλη ληστεία. **armed robbery**, ένοπλη ληστεία. **organised or armed robbery**, οργανωμένη ή ένοπλη ληστεία.

rogatory (επίθ.) αιτητικός. **rogatory letter**, επιστολή με αίτημα προς αλλοδαπό δικαστήριο για συλλογή αποδείξεων για συγκεκριμένο πρόσωπο. **rogatory note**, υπηρεσιακό σημείωμα μεταξύ δικαστών.

rogue (ουσ.) απατεώνας, κακοποιός, παλιάνθρωπος.

roll (ουσ.) κατάλογος, δικαστικό πινάκιο. **judgment roll**, βιβλίο έκδοσης αποφάσεων. **pay roll**, μισθολόγιο, κατάσταση μισθοδοσίας. **strike off the rolls**, διαγράψω δικηγόρο από τα μητρώα του συλλόγου. **rolling over**, ανανέωση δανείου από τράπεζα. **roll over credit**, κυλιόμενη, ανακυκλούμενη πίστωση. **rolled-up plea**, (Αγγλία) μορφή άμυνας (βλ. λ. *fair comment*) σε αγωγή δυσφήμισης ότι οι δηλώσεις για τις οποίες παραπονείται ο ενάγων ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και αποτελούν δίκαιο σχολιασμό σε υπόθεση δημοσίου συμφέροντος.

roly-poly bond (ουσ.) μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη ομολογία με ανανεούμενο τοκομερίδιο ανά τρία χρόνια.

Romalpa clause (ουσ.) (Αγγλία) συμβατική ρήτρα παρακράτησης κυριότητας κινητών πραγμάτων μέχρι να εξοφληθούν (βλ. και λ. *retention of title*).

roman law (ουσ.) ρωμαϊκό δίκαιο.

root of descent (ουσ.) κληρονόμος κατά ρίζες.

root of title (ουσ.) σειρά τίτλων ακινήτου, έγγραφο που περιέχει την πλήρη σειρά των τίτλων κτήσης κυριότητας ακινήτου για τουλάχιστον 15 έτη πριν.

roster (ουσ.) κατάλογος με ονόματα, κατάσταση, πίνακας ονομάτων.

rotation (ουσ.) μετάθεση, μετάταξη υπαλλήλου από το ένα στο άλλο. **in rotation**, διαδοχικώς, κατ' επανάληψη, κατ' εξακολούθηση, ομαδικώς, κατ' ανακύκλωση.

round off (ρ.μ.) στρογγυλοποιώ.

roundabout production (ουσ.) έμμεση ή κυκλική παραγωγή (προϊόντων που χρησιμεύουν ως βάση για την παραγωγή άλλων προϊόντων).

rout (ουσ.) παλαιότερο ποινικό αδίκημα διατάραξης δημόσιας τάξης που προσομοίαζε με το *riot*, βλ. λ.

row (ουσ.) φιλονικία, ρήξη. **have a row with sb**, καυγαδίζω με κάποιον.

royal assent (ουσ.) βασιλική συγκατάθεση, στην Αγγλία η έγκριση νόμου από τη βασίλισσα, νομοσχεδίου (bill) που γίνεται νόμος της Βουλής (Act of Parliament) βάσει του royal prerogative.

royal prerogative (ουσ.) τα ειδικά δικαιώματα, οι ειδικές εξουσίες και οι ειδικές αρμοδιότητες του Στέμματος στην Αγγλία.

royal proclamation (ουσ.) επίσημο έγγραφο ανακοίνωσης που εκδίδει το Στέμμα στην Αγγλία κατά την άσκηση ορισμένων εξουσιών του royal prerogative όπως το άνοιγμα και το κλείσιμο της Βουλής, η κήρυξη της χώρας σε κατάσταση ανάγκης (emergency) κ.λπ.

Royal Republic Βασιλευόμενη Δημοκρατία.

royalty (ουσ.) **1.** βασιλεία. **2.** δικαίωμα εκμετάλλευσης. **royalties**, συγγραφικά δικαιώματα, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. **royalties for the use of knowhow**, καταβολή χρημάτων για τη χρήση της τεχνογνωσίας τρίτου.

rubber check (ουσ.) ακάλυπτη επιταγή, «μαϊμού».

rubric (ουσ.) τίτλος νόμου, κεφαλίδα, λεζάντα, συνήθως με κόκκινο μελάνι, κατηγορία, είδος, (**rubric of civil law**, κατηγορία του αστικού δικαίου), επεξηγηματική ση-

καταφεύγω resort, shelter, fall back.

καταφορά animosity, virulence.

κατάφορα blatantly, violently.

καταφύγιο shelter, refuge, sanctuary. **Τελευταίο καταφύγιο**, ultimum refugium (λατ.), last resort (κυριολεκτικά, μεταφορικά, σημαίνει και τελευταίο ένδικο βοήθημα ή μέσο).

καταχραστής abuser, embezzler, defaulter, defalcator. **Καταχραστής Δημοσίου** (ΚΠΔ 111, 308), abuser of public (money).

κατάχρηση (άρθρο 25. 3 Συντ. , ΑΚ 281, ΠΚ 71, 151, 187, 196, 218, 239, ΠΚ 304, 323 Α, 338, 340, 342, 347, 351) abuse, misuse, embezzlement, defalcation. **Κατάχρηση σε ασέλγεια**, sexual abuse of incompetents. Βλ. τα λ. που ακολουθούν. **Κατάχρηση ναρκωτικών**, drug abuse.

κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης (άρθρο 102 ΣΛΕΕ, Ν 703/1977) abuse of a dominant position.

κατάχρηση δημοσίου χρήματος misuse of public money, abuse of public funds, peculation, embezzlement, defrauding regarding public money.

κατάχρηση δικαιώματος (άρθρο 25. 3 Συντ. , ΑΚ 281, ΕισΝΑΚ 19, ΕΣΔΑ 17) misuse of right, abuse of rights.

κατάχρηση εξουσίας (άρθρο 9 Συντ. , ΠΚ 239, άρθρα 95, 298 ΣΕΚ, αντίστοιχα άρθρα 114, 348 ΣΛΕΕ, άρθρο 48 ΝΔ 170/1973, άρθρο 73 α Καταστατικού Χάρτη Ηνωμένων Εθνών) abuse of power, improper use of power, misuse of powers, abuse of authority.

κατάχρηση θεσμού (ΑΚ 281) abuse of institution, misuse of institution, improper use of institution.

κατάχρηση πληρεξουσιότητας (ΑΚ 211 επ., ΠΚ 151) abuse of power of attorney, abuse of representation power.

καταχρηστικά απολυμένος εργαζόμενος (εργατικό δίκαιο) unfairly dismissed employee. re-engagement order, (Αγγλία) απόφαση δικαστηρίου εργατικών διαφορών για αδίκως απολυμένο εργαζόμενο που διατάσσει τον εργοδότη να του βρει άλλη δουλειά αντίστοιχη της πρώην δουλειάς του εργαζομένου σε άλλο πόστο από το αρχικό (πρβλ. *reinstatement order*, απόφαση δικαστηρίου εργατικών διαφορών για αδίκως απολυμένο εργαζόμενο που διατάσσει τον εργοδότη να τον επαναπροσλάβει ακριβώς στη θέση που εργαζόταν πριν από την απόλυση).

καταχρηστική αγωγή (προφανώς αβάσιμη) vexatious action / plaint (Αγγλία), vexatious lawsuit / vexatious suit / plaint (ΗΠΑ).

καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης (άρθρο 102 ΣΛΕΕ) abuse of a dominant position. βλ. λ. *Κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης*.

καταχρηστικός improper, abusive. **Καταχρηστική απόλυση**, unfair dismissal. **Καταχρηστική συμπεριφορά**, abusive behaviour / conduct. **Καταχρηστικό γένος**, group in nominal terms. **Γένος που περιλαμβάνει μικρή ποσότητα ομοειδών αντικειμένων**, group including little / small quantity of similar objects. **Καταχρηστικός όρος / ρήτρα**, abusive clause.

καταχρώμαι abuse, embezzle, defalcate, peculate (δημόσιο χρήμα).

καταχώρηση registration, insertion, writing down, enrollment. **Καταχώρηση προσωρινή** (άρθρο 16. 4 Ν 2664/1998 Κτηματολογίου), temporary registration (article 16. 4 Law 2664/1998 of Cadastre).

Καταχώρησης εξάλειψη (άρθρο 16. 4 Ν 2664/1998 Κτηματολογίου), erasure / deletion / removal of registration (article 16. 4 Law 2664/1998 of Cadastre).

καταχωρώ register, enlist, insert, list, catalogue, enroll.

καταψηφίζω vote against, reject / decline by vote.

κατεδάφιση (ΠΚ 286, 434, άρθρο 39 Κώδικα Εμπορικών Μισθώσεων, ΠΔ 34/1995) demolition. **Κατεδαφίζω**, demolish, pull down, dismantle, tear down, raze. **Κατεδαφιστής**, demolition man.

κάτεργα forced labor, mandatory labor, prison.

κατεσχημένος seized, arrested, foreclosed (για ακίνητα εξ υποθήκης), attached, captured.

κατευθύνομαι head to, head for somewhere (προς κάπου). **Κατευθύνομαι προς**, I make my way towards, make for. **Κατευθυνόμενος ανατολικά**, east-bound.

κατεύθυνση direction. **Κατεύθυνση μάρτυρα από δικηγόρο για το πώς πρέπει να καταθέτει την ώρα που καταθέτει**, horse-shedding.

κατευθυντήρια γραμμή guideline. **Κατευθυντήρια γραμμή της ΕΚΤ**, ECB guideline. Βλ. λ. *guideline*.

κατευθυντήριος guiding. **Κατευθυντήριες αρχές**, guiding principles. **Κατευθυντήριες γραμμές**, guidelines. **Κατευθυντήριος νόμος**, guiding law.

κατευθύνω direct, guide.

κατευνάζω appease, allay, assuage, salve, abate.

κατέχω possess, occupy, hold.

κατηγορηματικός explicit, assertive, direct, express.

κατηγορητήριο (ΚΠΔ 101), εγκλητήριο

κατηγορητικό σύστημα accusatorial procedure, accusatorial / adversarial legal system. βλ. λ. *ανακριτικό σύστημα*.

κατηγορητικός accusatory.

κατηγορία 1. (ποινική) accusation, impeachment, charge, allegation, league, imputation, gravatio (λατ.), rectum (λατ.). **Σημεία της κατηγορίας**, points of accusation. **Ψευδής κατηγορία**, trumped up charge. **Αντιπροβαλλόμενοι λόγοι εξαίρεσης ή απαλλαγής από κατηγορία**, contra mandatum. Βλ. λ. *αντικατηγορία*, *βάση κατηγορίας*. **2.** (είδος) category (ελλ.), species (είδος), kind.

κατηγορικός prosecuting.

κατήγορος (ΚΠΔ 27, 49, 138) prosecutor, plaintiff, accuser, prosecution. **Δημόσιος κατήγορος**, public prosecutor.

κατηγορούμενος (άρθρο 20 Συντάγματος, ΚΠΔ 43, 47, 53, 72, 73, 81, 253, 257, 272, 282, 309, 327, 369, 478, ΕΣΔΑ 5, 6) accused, defendant, nonmovant, respondent. **Εν αμφιβολία υπέρ του κατηγορουμένου**, in dubio pro reo (λατ.), not proven (δίκαio Σκωτίας), Scotch verdict (δίκαio Σκωτίας), παλαιότερα στην Αγγλία: non-liquet. **Απών κατηγορούμενος** (ΚΠΔ 428 επ.), absent defendant, absent accused. **Άρνηση εμφάνισης κατηγορουμένου** (ΚΠΔ 346), denial of a (criminal) defendant to appear. **Αυτοπρόσωπη εμφάνιση κατηγορουμένου** (ΚΠΔ 340), in person appearance of the accused. **Δικαιώματα κατηγορουμένου** (ΚΠΔ 96 επ., ΕΣΔΑ 5. 2, 6. 3), rights of a (criminal) defendant. **Ιδιότητα κατηγορουμένου** (ΚΠΔ 72, 73), capacity of the accused, status of the accused. **Ταυτότητα κατηγορουμένου** (ΚΠΔ 75, 77, 342), identity of the accused. **Υπεράσπιση κατηγορουμένου**, defence

of the accused. βλ. και λ. συγκατηγορούμενος.

κατηγορώ accuse of, charge with, arraign, allege, indict, blame on, blame for, incriminate (ενοχοποιώ).

κατιόντες descendants, offspring (s). **Κατιών** (ΑΚ 1485 επ., 1791, 1813, 1841, 1895-1900, 1933), descendant, offspring.

κατοικημένος residential. **Κατοικημένη περιοχή**, built-up area.

κατοικήσιμος habitable. **Μη κατοικήσιμος**, uninhabitable.

κατοικία (άρθρα 9, 21. 4 Συντάγματος, ΑΚ 51-56, ΚΠολΔ 22-24, 40, 119-121, 122 επ., 196, 305, 349, 406, 645, 797, 800, 808, 880, 1041, 1053, ΚΠΔ 254-256, 258, 278, άρθρο 39 Κώδικα Εμπορικών Μισθώσεων, ΠΔ 34/1995, Κανονισμός Βρυξελλών: άρθρα 3 επ., 13 επ., 23, 26, 59, 61, 65, 72) domicile, permanent residence (πρβλ. λ. διαμονή), residency, residence, abode, home, house, dwelling. **Αναγκαστική κατοικία**, mandatory domicile / residence. **Εκούσια κατοικία**, voluntary domicile / residence. **Επίδοση στην κατοικία**, service / delivery to domicile / residence. **Έρευνα σε κατοικία**, search in residence / house. **Κατοικία διαδίκου** (ΚΠολΔ 119), litigant's domicile / residence. **Κατοικώ**, domicile, inhabit, dwell. **Μόνιμη κατοικία**, permanent stay / residence / domicile. **Νόμιμη κατοικία**, legal residence. **Παράνομη είσοδος σε κατοικία** (ΠΚ 334), trespass into house. **Τόπος κατοικίας**, place of residence. **Χωρίς νόμιμη κατοικία ή διαμονή**, transient person, without legal residence or temporary stay.

κάτοικος resident, inhabitant, denizen. **Κάτοικος παραμεθορίου**, frontiersman. **Μόνιμος κάτοικος**, permanent resident. **Νόμιμος κάτοικος**, legal resident.

κατολίσθηση landslide, rock fall (πετρωμάτων κατολίσθηση).

κατονομάζω name. **Κατονόμασε τον εγκληματία**, she named the criminal.

κατοχή (ΑΚ 924, 974, 997, 998) possession, occupation, tenure. **Βοηθός κατοχής**, assistant occupier. **Διακατοχή**, possession, retention. **Κατοχή ζώου** (ΑΚ 924), possession of an animal. **Παράνομη κατοχή**, illegal possession. **Παράνομη κατοχή ναρκωτικών**, illegal possession of drugs. **Πολεμική κατοχή**, war occupation. **Πραγματική κατοχή**, actual possession, real occupation. **Στρατιωτική κατοχή**, military occupation. **Συγκατοχή**, joint possession.

κάτοχος possessor, owner, holder, proprietor, occupier, occupant. **Κάτοχος αδείας**, licence / authorisation holder, licensee. **Κάτοχος ακινήτου**, terre-tenant, occupant of a land (φυσικός κάτοχος ακινήτου). **Κάτοχος διαβατηρίου**, passport holder. **Κάτοχος ζώων**, animal keeper. **Κάτοχος λογαριασμού**, account holder. **Νόμιμος κάτοχος**, legal holder.

κατοχυρωμένα δικαιώματα entrenched rights.

κατοχυρώνω entrench, establish, secure, safeguard, protect, patent (ευρεσιτεχνία).

κατοχύρωση establishment, protection.

κατώτερος inferior, subaltern, subordinate, less than, lower than. **Κατώτερος δικαστής**, inferior judge. **Κατώτερο δικαστήριο**, inferior court. **Κατώτερος ναύτης**, rating.

κατ' άρθρο ερμηνεία treatise, commentary, restatement (ΗΠΑ), article by article interpretation / analysis. Βλ. λ. Αυθεντική ερμηνεία, Αυστηρή ερμηνεία, Γραμματική ερμηνεία, Διασταλτική ερμηνεία, Ερμηνεία, Θεωρία της μακρόχρονης ερμηνείας,

Ιστορική ερμηνεία, Παρενθετική ερμηνεία, Συντακτική ερμηνεία, Συσταλτική ερμηνεία, Συστημική ερμηνεία, Τελεολογική ερμηνεία.

κατ' επείγον extra urgent. **Κατεπείγον ζήτημα**, matter of urgency. Κατεπείγουσα ανάγκη, vital importance, extreme urgency, urgent need. **Επείγον**, urgent.

καυσαέρια exhaust fumes.

καύσιμο fuel. **Κάυσιμα υγρά** (άρθρα 3, 10 Κώδικα Εμπορικών Μισθώσεων, ΠΔ 34/1995) liquid fuels, combustible liquids.

καυστικές ύλες (ΠΚ 432) burning materials, flammable materials, combustible materials.

καχύποπτος suspicious, dubious, mistrusting.

καχυποψία suspicion, mistrust.

κείμενο text, wording. **Επεξεργασία κειμένου**, emendation, correction of a text, revision of a text, text edit. **Κείμενο του νόμου** (λεκτικό), the wording of law, the text of law. **Νομικό κείμενο**, legal text. **Κείμενοι νόμοι**, settled laws, laid laws, laws in force, enacted laws.

κεκλεισμένων των θυρών in camera (λατ.) (στο δωμάτιο του δικαστή, χωρίς δημοσιότητα) behind closed doors, without the presence of the public, a huis clos. Βλ. ενδεικτικά άρθρο 298 ΣΕΚ. Βλ. λ. κατάχρηση εξουσίας, νόθευση του ανταγωνισμού.

κεκρυμμένα ελαττώματα covered defects.

κέκτημαι have acquired. **Κεκτημένος**, vested, acquired. **Κεκτημένο δικαίωμα**, vested right, acquired right.

Κεκτημένο Κοινοτικό / Κοινοτικό Κεκτημένο (ΕΕ) Acquis Communautaire (γαλλ.).

Κεκτημένο του Σένγκεν (άρθρο 87 ΣΕΕ) Schengen Acquis. Βλ. Πρωτόκολλο (αριθ. 2) (νυν 19) για την ενσωμάτωση του κεκτημένου του Σένγκεν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (1997), Protocol (2) (now 19) integrating the Schengen Acquis into the framework of the European Union (1997), και Δηλώσεις 44-47, Declarations 44-47.

κεκτημένος vested, acquired. **Κεκτημένο δικαίωμα**, vested right, acquired right. **Ορμή κεκτημένη**, momentum.

κεκυρωμένος certified, affirmed, attested, ratified.

κελί cell, cage. **Κελί φυλακής**, prison cell, cell of jail, death chamber (θάλαμος θανατοποινίτη).

κενό blank, gap, vacancy, void, vacuum.

κενό νόμου legal vacuum, gap of law, legislative vacuum. **Εκούσιο κενό νόμου**, voluntary legal vacuum, voluntary gap of law. **Οργανικό κενό νόμου**, organic legal vacuum, organic gap of law.

κενοδοξία vanity.

κενός vacant, vapid.

κεντρική μονάδα επεξεργασίας central processing unit, CPU.

κεντρικό αποθετήριο τίτλων / κεντρικό αποθετήριο αξιών central securities depository. Βλ. λ. *central securities depository*.

κέντρο διασκέδασης (ΠΚ 384Α, 418) recreation centre (αναψυχής), night club (νυχτερινό κέντρο διασκέδασης).

Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (άρθρο 11 ΚΔΔιαδ.) Centre for Citizens Service.

κέντρο ερευνητικό (άρθρα 179, 183 ΣΛΕΕ) research centre.

THE CONSTITUTION OF GREECE

In the name of the Holy and Consubstantial
and Indivisible Trinity

PART ONE

Basic Provisions

SECTION I

The Form of Government

Article 1

1. The form of government of Greece is that of a parliamentary republic.
2. Popular sovereignty is the foundation of government.
3. All powers derive from the People and exist for the People and the Nation; they shall be exercised as specified by the Constitution.

Article 2

1. Respect and protection of the value of the human being constitute the primary obligations of the State.
2. Greece, adhering to the generally recognised rules of international law, pursues the strengthening of peace and of justice, and the fostering of friendly relations between peoples and States.

SECTION II

Relations of Church and State

Article 3

1. The prevailing religion in Greece is that of the Eastern Orthodox Church of Christ. The Orthodox Church of Greece, acknowledging our Lord Jesus Christ as its head, is inseparably united in doctrine with the Great Church of Christ in Constantinople and with every other

** One asterisk indicates the provisions or interpretative clauses revised in 1986.*

*** Two asterisks indicate the provisions or interpretative clauses revised in 2001.*

**** Three asterisks indicate the provisions or interpretative clauses revised in 2008.*

Church of Christ of the same doctrine, observing unwaveringly, as they do, the holy apostolic and synodal canons and sacred traditions. It is autocephalous and is administered by the Holy Synod of serving Bishops and the Permanent Holy Synod originating thereof and assembled as specified by the Statutory Charter of the Church in compliance with the provisions of the Patriarchal Tome of June 29, 1850 and the Synodal Act of September 4, 1928.

2. The ecclesiastical regime existing in certain districts of the State shall not be deemed contrary to the provisions of the preceding paragraph.

3. The text of the Holy Scripture shall be maintained unaltered. Official translation of the text into any other form of language, without prior sanction by the Autocephalous Church of Greece and the Great Church of Christ in Constantinople, is prohibited.

PART TWO

Individual and Social Rights

Article 4

1. All Greeks are equal before the law.

2. Greek men and women have equal rights and equal obligations.

3. All persons possessing the qualifications for citizenship as specified by law are Greek citizens. Withdrawal of Greek citizenship shall be permitted only in case of voluntary acquisition of another citizenship or of undertaking service contrary to national interests in a foreign country, under the conditions and procedures more specifically provided by law.

4. Only Greek citizens shall be eligible for public service, except as otherwise provided by special laws.

5. Greek citizens contribute without distinction to public charges in proportion to their means.

6. Every Greek capable of bearing arms is obliged to contribute to the defence of the Fatherland as provided by law.

7. Titles of nobility or distinction are neither conferred upon nor recognized in Greek citizens.

Interpretative clause:

The provision of paragraph 6 does not preclude that the law provides for the mandatory performance of other services, within or outside the armed forces (alternative service), by those having a substantiated conscientious objection to performing armed service or, generally, military duties.

Article 5

1. All persons shall have the right to develop freely their personality and to participate in the social, economic and political life of the country, insofar as they do not infringe the rights of others or violate the Constitution and the good usages.

2. All persons living within the Greek territory shall enjoy full protection of their life, honour and liberty irrespective of nationality, race or language and of religious or political beliefs. Exceptions shall be permitted only in cases provided by international law.

The extradition of aliens prosecuted for their action as freedom-fighters shall be prohibited.

3. Personal liberty is inviolable. No one shall be prosecuted, arrested, imprisoned or otherwise confined except when and as the law provides.

**** 4.** Individual administrative measures restrictive of the free movement or establishment in the country, and of the free exit and entrance therein of any Greek are prohibited. Restrictive measures of such content may only be imposed as an attendant penalty by a criminal court ruling, in exceptional cases of emergency and only in order to prevent the commitment of criminal acts, as specified by law.

****5.** All persons have the right to the protection of their health and of their genetic identity. Matters relating to the protection of every person against biomedical interventions shall be specified by law.

Interpretative clause:

Paragraph 4 does not preclude the prohibition of exit from the country for persons being prosecuted on criminal charges by act of the public prosecutor, or the imposition of measures necessary for the protection of public health or the health of sick persons, as specified by law.

****Article 5A**

1. All persons have the right to information, as specified by law. Restrictions to this right may be imposed by law only insofar as they are absolutely necessary and justified for reasons of national security, of combating crime or of protecting rights and interests of third parties.

2. All persons have the right to participate in the Information Society. Facilitation of access to electronically transmitted information, as well as of the production, exchange and diffusion thereof, constitutes an obligation of the State, always in observance of the guarantees of articles 9, 9A and 19.

Article 6

1. No person shall be arrested or imprisoned without a reasoned judicial warrant which must be served at the moment of arrest or detention pending trial, except when caught in the act of committing a crime.

ISBN: 978-960-562-475-0

15482